

Cod ECLI ECLI:RO:CABUC:2021:177.001011

Dosar nr. 568/2/2021

ROMÂNIA

CURTEA DE APEL BUCUREȘTI
SECȚIA A IX-A CONTENCIOS ADMINISTRATIV ȘI FISCALSentința civilă Nr. 1011/2021
Ședința publică de la 24 Iunie 2021Curtea constituită din:
PREȘEDINTE GIANINA GEORGIANA PALICI
Grefier ONORICA SANDU

Pe rol se află judecarea cauzei Contencios administrativ și fiscal privind pe reclamantul **CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU STUDIEREA ARHIVELOR SECURITĂȚII** și pe pârâtul **BUCUR COSTICĂ**, având ca obiect constatarea calității de lucrător/colaborator al securității (OUG nr.24/2008).

La apelul nominal făcut în ședința publică se constată lipsa părților.

Procedura de citare este legal îndeplinită.

S-a făcut referatul cauzei de către grefier care învederează faptul că s-a solicitat judecarea cauzei în lipsă, după care,

Nemaifiind alte chestiuni prelabile de formulat, Curtea în baza art.255-258 c.pr.civ. încuviințează proba cu înscrisuri.

Nemaifiind probe de administrat constatând cauza în stare de judecată, Curtea o reține în pronunțare.

CURTEA,

Asupra cauzei de față constată următoarele:

Prin cererea înregistrată la data de 29.01.2021 pe rolul acestei instanțe, sub nr.568/2/2021 reclamantul **Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor Securității** a chemat în judecată pe pârâtul **Bucur Costică**, solicitând ca prin hotărârea ce se va pronunța să se constate existența calității de colaborator al Securității în ceea ce îl privește pe pârât.

În motivarea acțiunii a arătat următoarele:

Verificarea domnului BUCUR Costică a fost declanșată, având în calitate de membru al Consiliului Local al corn. Avrig, jud. Sibiu, în baza art.3 lit.g coroborat cu 5 alin. (1) din O.U.G. nr. 24/2008 privind accesul la propriul dosar și desconspirarea securității aprobată cu modificările și completările ulterioare, ce stabilesc obligația Consiliului Național pentru Studierea Arhivelor Securității {C.N.S.A.S.) de a verifica din oficiu, sub aspectul constatării calității de lucrător sau de colaborator al Securității, persoanele care au candidat, au fost alese sau numite în demnitățile sau funcțiile prevăzute la art. 3 lit. b)-h1) din același act normativ.

Așa cum rezultă și din cuprinsul notei de constatare nr. DI/1/707/02.06.2020, domnul BUCUR Costică a întocmit și semnat olograf, cu numele real, un angajament (dosar nr. R 355187, vol. 1, f.14), fără dată, numele conspirativ preluat fiind "CONSTANTINESCU".

Domnia sa, subinginer în cadrul I.M. Mârșa (întreprinderea mecanică Mârșa - Avrig), jud. Sibiu, și antrenor al echipei de box din cadrul Asociației Sportive <Carpați> Mârșa, a fost recrutat (în martie 1987) de către ofițeri ai I.J. Sibiu, cu scopul sustragerii informative a sportivilor ce făceau parte din asociația menționată și a colegilor de serviciu. în august 1988,

titularul a fost transferat din categoria informatorilor în cea a persoanelor de sprijin, perioada: 1987-1989.

Pe parcursul colaborării cu Securitatea (1987-1989), acesta a furnizat informații prin care se denunțau activități potrivnice regimului totalitar comunist, precum intenția numitei D.C. de a renunța la sarcină prin producerea unui avort - notă informativă din 26.03.1987 (dosar nr. R 355187, vol. 2, f. 4).

Așa cum rezultă și din cuprinsul notei de constatare nr. DI/1/707/02.06.2020, domnul BUCUR Costică, a semnat olograf un Angajament, nedatat, din cuprinsul căruia reiese că a preluat numele conspirativ "CONSTANTINESCU".

Din perspectiva dispozițiilor art. 2 lit. b din O.U.G. nr. 24/2008, cu modificările și completările ulterioare, relevante sunt documentele existente în dosarul nr. R 355187 - titular Bucur Costică (cota C.N.S.A.S.).

În nota de constatare amintită sunt consemnate documente existente și în dosarul nr. MFI 72187 Sibiu, rola 781 - titular P. M (cotă C.N.S.A.S.), înscrisuri ce nu au relevanță cât privește incidența art. 2 lit. b) din O.U.G. nr. 24/2008.

Analizând informațiile furnizate de către pârât, a apreciat că acestea vizează îngrădirea dreptului la viață privată (art.17 din Pactul Internațional privind Drepturile Civile și Politice.

În concluzie, a solicitat să se constate existența calității de colaborator al Securității în ceea ce îl privește pe domnul BUCUR Costică, analizând relevanța, în lumina prevederilor art. 2 lit. b) teza I din O.U.G. nr. 24/2008, aprobată cu modificările și completările ulterioare, a notei informative anterior amintite consemnate în nota de constatare nr. DI/1/707/02.06.2020.

Potrivit acestui text legal pentru colaborarea prin furnizarea de informații trebuie îndeplinite cumulativ următoarele condiții:

I. Informațiile furnizate Securității să se refere la activități sau atitudini potrivnice regimului totalitar comunist.

A reținut, astfel nota informativă din data de 26.03.1987, întocmită și semnată olograf cu numele conspirativ „CONSTANTINESCU”, referitoare la trecerea frontierei sau intenții de evaziune, prin care pârâtul informa Securitatea în legătură cu numita D.C. și anume:

• Notă informativă, din 26.03.1987, olografă, semnată olograf cu numele conspirativ <CONSTANTINESCU>, primită (în procesul recrutării) de plt. maj. SI, ajutor șef post, Postul de Miliție al corn. Avrig, înregistrată cu nr. 002/1987:

„În urma sarcinilor primite sursa informează cu privire la numita D. C, muncitoare sudorită la IM. Mârșa, secția 220. Sus-numita locuiește unde pe care le-am auzit discutând că aceasta (dosar nr. R 355187, voi. 2, f. 4).

Având în vedere conținutul notei informative furnizate de pârât, a precizat următoarele: Venit la conducerea PCR de doar un an și perceput inițial ca lider al aripii progresiste din partid, Nicolae Ceaușescu a dat, în 1966, semnalul a ceea ce avea să urmeze: 24 de ani de decizii arbitrare. Obsedat de scăderea populației, Ceaușescu a găsit cea mai „simplă soluție interzicerea avorturilor. O urmare firească a acestei „dorințe” a fost Conducerea PCR reunită în Comitetul Central prezidat de Ceaușescu, care a discutat despre Interzicerea avorturilor în două ședințe: una desfășurată pe 2 august, cealaltă pe 27 septembrie 1966. Douăzeci de tovarăși, toți bărbați, au decis, atunci, soarta a milioane de femei. De fapt, așa cum era tradiția în ședințele CC, decizia colectivă era doar o formalitate, pentru că hotărârea fusese luată dinainte și aparținea unui singur om: Nicolae Ceaușescu. Ședințele liderilor comuniști deveneau astfel doar pretextul pentru ca toți ceilalți să „servească” argumente pentru susținerea conducătorului. Așa s-a întâmplat și în cazul Decretului nr. 770: mai multe „colective” coordonate de Ministerul Sănătății și Prevederilor Sociale au pregătit, la sfârșitul lunii august, între cele două ședințe de CC, un „Studiu privind situația natalității din RSR și propuneri de măsuri pentru redresarea natalității din țara noastră”. Concluziile raportului au fost agreate, pentru ca soluțiile din acesta erau exact ce așteptau „îmbunătățirea

legislației în vigoare în problema întreruperilor de sarcină, Codul Familiei, Codul Muncii și altele". După doar două zile, pe 29 septembrie, în Buletinul Oficial avea să apară un alt decret, pentru modificarea Codului Penal, care pedepsea cu ani grei de închisoare pe „acela care, prin orice mijloace, provoacă întreruperea cursului sarcinii”. În mod previzibil, decretul care avea să condamne femeile din România la maternitate forțată sau la avorturi cu risc mortal pentru următorii 23 de ani a fost adoptat fără probleme. În aceeași ședință din septembrie '66 în care au adoptat decretul, membrii CC au încropit și o strategie suplimentară pentru creșterea natalității, însă tot pe principiul restrângerii libertăților cetățenești: „Sa se majoreze taxa de timbru la divorț. Propun să introducem impozitul de celibatar. Asta ne-ar da circa 900 de milioane de lei”, a ordonat Ceaușescu și, încă o dată, nimeni nu l-a contrat. Peste doar câteva săptămâni avea să intre în vigoare decretul prin care persoanele necăsătorite urmau să plătească un impozit suplimentar pentru „vina” de a nu-și fi găsit încă jumătatea. Așa cum arăta și istoricul în articolul „Un experiment criminal”, acesta a fost primul semnal că România urma să devină un stat dictatorial: „Mecanismul era simplu, devenise legal printr-un decret și propaganda comunistă a știut să-l îmbrace cu o aura morală. În realitate, episodul „decreției” a făcut parte din procesul continuu, de fapt un experiment criminal comunist, care se numea „crearea omului nou”, completat cu intenția de a se face discret o purificare rasială. Miliția și Securitatea, instrumentele partidului, și-au făcut treaba bine astfel încât femeile făceau avorturi neasistate profesionist și cu ajutorul metodelor tradiționale ceea ce a dus la moartea a peste 10.000 de femei în perioada 1966, anul decretului, și decembrie 1989. Estimarea acestor decese este sumară, probabil că numărul victimelor este mai mare”.

În sprijinul celor dezbătute anterior, a amintit și lucrarea lui Gail KLINGMAN - „Politica duplicității - Controlul reproducerii în România lui Ceaușescu”, apărută la Editura Humanitas, în anul 2000. Printre altele, lucrarea consemnează mărturiile dureroase ale multor femei ce au trăit această dramatică experiență în România acelor timpuri.

Tocmai de aceea a apreciat că informația supusă dezbaterii de față se circumscrie prevederilor art. 2 lit. b din O.U.G. nr. 24/2008, cu modificările și completările ulterioare. Este evident excesul de zel al informatorului, fapt ce a generat imixtiunea organelor statului în viața privată a obiectivului, acesta. Pe cale de consecință, furnizarea unor informații de această natură, se referă la activități îndreptate împotriva regimului comunist.

De altfel, pe baza informațiilor furnizate de pârât, organele de Securitate au dispus următoarele:

>Sarcini, fără dată, plt. maj. S.I., ajutor șef post, Postul de Miliție al corn. Avrig:

„- să se stabilească persoanele ce frecventează în care locuiește suspecta;

-dacă aceasta se deplasează în alte localități;

-dacă în colonia Mârșa, aceasta se vizitează cu alte femei și cine sunt acestea”, (dosar nr. R 355187, voi. 2, f. 4).

>Măsuri, fără dată, plt. maj. S.I., ajutor șef post, Postul de Miliție al corn. Avrig: „- se va verifica direct la dispensar dacă este trecută în registrul de gravide;

-în caz contrar, se va duce suspecta la un control medical și înregistrarea ei; Nota a fost dată în procesul recrutării”, (dosar nr. R 355187, voi. 2, f. 4).

>Verificat, fără dată, plt. maj. SI, ajutor șef post, Postul de Miliție al corn. Avrig:

În legătură cu această primă condiție, a observat că interpretarea teleologică a prevederilor art.2 lit.b duce la concluzia că legiuitorul a urmărit să atribuie calitatea de colaborator al securității persoanelor care, prin denunțurile lor, nu au menajat interesele celor denunțați, deși puteau, și, mai mult, desconsiderarea acestor interese nu este compatibilă cu principiile moralei publice.

Astfel, delimitând sfera atitudinilor potrivnice regimului comunist, legiuitorul a urmărit ca, pe de o parte, să excludă denunțurile care, de obicei, rămâneau fără urmări asupra celui denunțat, și, pe de altă parte, să excludă și denunțurile care ar fi putut avea urmări, dar care sunt compatibile cu principiile moralei publice într-o societate democratică.

În consecință, dacă denunțarea unei conduite era potențial nocivă pentru cel denunțat și, în plus, un astfel de denunț nu și-ar mai avea rostul într-o ordine democratică, rezultă că ne aflăm în fața denunțării unei conduite potrivnice regimului comunist.

O interpretare contrară, restrictivă, care ar înțelege prin „atitudini potrivnice regimului” doar manifestarea explicită a dorinței persoanei denunțate de răsturnare a regimului comunist, este de neconceput pentru că ar institui o inegalitate de tratament cu privire la persoane care au denunțat în egală măsură atitudini a căror incriminarea era tipică regimurilor dictatoriale.

Pentru argumentele expuse, prima condiție impusă de legiuitor în constatarea calității de colaborator, este asigurată.

II. Informațiile prevăzute la punctul 1 să vizeze îngrădirea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Și această condiție este îndeplinită deoarece, nu se poate reține că furnizarea unor informații de asemenea natură nu a fost făcută conștient, având reprezentarea clară a faptului că relatări ca cele prezentate anterior nu rămâneau fără urmări.

Pârâtul nu putea să cunoască în momentul redactării notelor informative dacă Securitatea avea sau nu cunoștință de situațiile pe care pârâtul urma să le denunțe. Atât timp cât pârâtul nu a luat în calcul și ipoteza în care Securitatea nu ar fi cunoscut situația denunțată, rezultă că pârâtul nu a menajat interesele persoanei denunțate, nu a avut o atitudine precaută și nici de protejare a celui denunțat.

Prin urmare, nesocotind interesele celui denunțat, pârâtul a vizat îngrădirea dreptului la viață privată, atât timp cât a acceptat că persoana denunțată putea să facă obiectul unor investigații suplimentare ale Securității, ca rezultat al denunțului său.

Altfel spus, prin furnizarea acestor informații, pârâtul a conștientizat că asupra persoanelor la care s-a referit în delațiunile sale se pot lua măsuri de urmărire și verificare (încălcarea dreptului la viață privată) și, prin urmare, a vizat această consecință.

În al doilea rând, este îndeplinită a doua condiție, care se referă la vizarea încălcării unor drepturi fundamentale - și nu neapărat încălcarea propriu-zisă a acestor drepturi - în sensul că intimatul ar fi trebuit să conștientizeze posibilele urmări ale informațiilor furnizate. Este exclus ca intimatul să nu fi realizat faptul că, odată ce furniza astfel de informații, asupra persoanelor la care se referea în denunțurile sale urma, de obicei, să se desfășoare o acțiune de investigare din partea Securității, ori o înăsprire a formelor de supraveghere, dacă persoanele în cauză erau deja urmărite. Aceste investigații suplimentare presupuneau cel puțin încălcarea dreptului la viață privată (prevăzut de art. 17 din Pactul Internațional privind Drepturile Civile și Politice și de art. 12 din Declarația Universală a Drepturilor Omului), prin căutarea și obținerea de noi informații despre cei urmăriți, fără acordul lor.

Așa cum a arătat Decizia nr. 1780 din 24.03.2011 a Înaltei Curți de Casație și Justiție, „pentru constatarea calității de colaborator al Securității este suficient în accepțiunea legii, ca denunțul să creeze numai o stare de pericol pentru cel denunțat.

În concluzie, informațiile furnizate de domnul BUCUR Costică au vizat îngrădirea dreptului la viață privată, (art. 17 din Pactul Internațional privind Drepturile Civile și Politice).

În acest context, a învederat instanței că legiuitorul nu cere existența unei pluralități de informări adresate Securității, care să îndeplinească standardele definiției fiind suficient și un singur astfel de caz, pentru reținerea calității de colaborator al Securității.

Pentru aceste motive a solicitat să se constate existența calității de colaborator al Securității în ceea ce îl privește pe pârâtul Bucur Costică.

În drept, a invocat art. (2) lit. b), art. 3 lit. g), art. 5 alin. (1), art. 8 lit. b) și art. 11 alin. (1) ale O.U.G. nr. 24/2008 privind accesul la propriul dosar și deconspirarea Securității, cu modificările și completările ulterioare, coroborate cu art. 31 alin. (1) și art. 35 alin. (5) lit. a) din Regulamentul de organizare și funcționare al C.N.S.A.S., adoptat prin Hotărârea nr. 2/2008, precum și pe dispozițiile art. 194 din noul Cod de procedură civilă.

Pârâtul legal citat nu a depus întâmpinare.

Analizand actele si lucrarile dosarului, Curtea retine urmatoarele:

Coroborând înscrisurile depuse de reclamantul CNSAS la dosar, Curtea constată că în cauză s-a făcut dovada faptului că pârâtul Bucur Costică a furnizat fostei Securități informații cu privire la activități sau atitudini potrivnice regimului totalitar comunist care să vizeze îngrădirea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului, motiv pentru care acțiunea urmează a fi admisă, cu consecința constatării calității pârâtului de colaborator al Securității.

Astfel, din înscrisurile aflate la dosar, Curtea reține că pârâtul, subinginer în cadrul I.M. Mârșa (întreprinderea mecanică Mârșa - Avrig), jud. Sibiu, și antrenor al echipei de box din cadrul Asociației Sportive „Carpați” Mârșa, a fost recrutat de către ofițeri ai IJ Sibiu sub numele conspirativ „CONSTANTINESCU” cu scopul sustragerii informative a sportivilor care făceau parte din asociația menționată și a colegilor de serviciu.

Potrivit dispozițiilor art. 2 lit. b din OUG nr. 24/2008, colaborator al Securității este „persoana care a furnizat informații, indiferent sub ce formă, precum note și rapoarte scrise, relatări verbale consemnate de lucrătorii Securității, prin care se denunțau activitățile sau atitudinile potrivnice regimului totalitar comunist și care au vizat îngrădirea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului”.

Din analiza înscrisurilor aflate la dosar reiese în mod cert întrunirea primei cerințe legale, respectiv furnizarea de către pârât organelor de securitate a unor informații privind activități sau atitudini potrivnice regimului totalitar comunist. În ceea ce privește sintagma *activități sau atitudini potrivnice regimului totalitar comunist*, Curtea apreciază că, din perspectiva rațiunii și finalității legii, trebuie avut în vedere ceea ce autoritățile regimului comunist considerau, *factum notorium*, ca fiind activități și/sau atitudini potrivnice regimului, întrucât aprecierea proprie a acestora era cea care declanșa luarea de măsuri împotriva persoanelor vizate de delațiuni, aceste autorități fiind cele care defineau în mod discreționar atât ceea ce era permis, cât și ceea ce era interzis în societatea românească, fapt caracteristic de altfel tuturor regimurilor totalitare.

Materialele furnizate de pârât pe parcursul colaborării cu organele de securitate, care îndeplinesc prima condiție impusă de legiuitor, se referă la furnizarea unor informații prin care se denunțau activități potrivnice regimului totalitar comunist, precum intenția numitei D.C. de a renunța la sarcină prin producerea unui avort. Relevantă în acest sens este nota informativă din 26.03.1987 (dosar nr. R 355187, vol.2, f.4), în cuprinsul căreia se menționează: „în urma sarcinilor primite sursa informează cu privire la numita D. C. muncitoare sudoriță la IM. Mârșa, secția 220. Sus-numita locuiește
.... unde locuiește împreună cu alte 2 fete, pe care le-am auzit discutând că aceasta
.....
.....

Pe baza informațiilor furnizate de către pârât, organele de Securitate au dispus următoarele:

„Sarcini, fără dată, plt. maj. S.I., ajutor șef post, Postul de Miliție al corn. Avrig:

„- să se stabilească persoanele ce frecventează în care locuiește suspecta;

-dacă această se deplasează în alte localități;

-dacă în colonia Mârșa, aceasta se vizitează cu alte femei și cine sunt acestea”, (dosar nr. R 355187, voi. 2, f. 4).

Măsuri, fără dată, plt. maj. S.I., ajutor șef post, Postul de Miliție al corn. Avrig: „- se va verifica direct la dispensar dacă este trecută în registrul de gravide;

-în caz contrar, se va duce suspecta la un control medical și înregistrarea ei; Nota a fost dată în procesul recrutării”, (dosar nr. R 355187, voi. 2, f. 4).

Verificat, fără dată, plt. maj. SI, ajutor șef post, Postul de Miliție al corn. Avrig.”

Curtea reține că este de notorietate faptul că, în perioada comunistă, erau interzise avorturile, fiind adoptate decrete care prevedeau pedepse pentru persoanele care provocau întreruperea cursului sarcinii.

Curtea constată că și ce-a de-a doua condiție legală este îndeplinită în cauză, deoarece nu se poate susține că furnizarea unor informații de asemenea natură nu a fost făcută conștient, pârâtul având reprezentarea clară a faptului că relatări ca cele prezentate anterior nu rămăneau fără urmări. Altfel spus, prin furnizarea acestor informații, pârâtul a conștientizat că asupra persoanei la care s-a referit în declarațiile sale se pot lua măsuri de urmărire și verificare și, prin urmare, a vizat această consecință. Curtea apreciază că informațiile furnizate de pârât sunt de natură a îngreuna dreptul la viață privată, dreptul la liberă circulație și dreptul la liberă exprimare, prevăzute și garantate de Constituția din acea vreme, precum și de pactele și tratatele internaționale la care România era parte.

Având în vedere că în cauză sunt întrunite cumulativ cele două condiții prevăzute de art. 2 lit. b) din OUG nr. 24/2008, în temeiul art. 11 din același act normativ, Curtea va constata calitatea pârâtului de colaborator al Securității.

**PENTRU ACESTE MOTIVE,
ÎN NUMELE LEGII
HOTĂRĂȘTE**

Admite acțiunea formulată de reclamantul **CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU STUDIEREA ARHIVELOR SECURITĂȚII** cu sediul în București, str. Matei Basarab nr. 55-57, sector 3 în contradictoriu cu pârâtul **BUCUR COSTICĂ** cu domiciliul în localitatea, județ Sibiu.

Constată calitatea pârâtului Bucur Costică de colaborator al Securității.

Cu recurs în 15 zile de la comunicare. Cererea de recurs se va depune la sediul Curții de Apel București.

Pronunțată în ședință publică azi, 24.06.2021.

PREȘEDINTE
GIANINA GEORGIANA PALICI

GREFIER
ONORICA SANDU

Red.jud.G.G.P./
Comunicat 2 ex./
O.S. 26 Iunie 2021

ROMÂNIA
CURTEA DE APEL BUCUREȘTI
SECȚIA

Prezenta copie, fiind conformă cu originalul aflat în dosarul acestei instanțe, se legalizează de noi

Conform cu originalul
GREFIER

S-a anulat chitanța/foaia de vârsăminte
Scutit de taxa
în sumă de

GREFIER

Definitivă prin pronunțare la
data de 29.07.2021